

VERSLAG VAN DE
IEN DALES LEERSTOEL

De overheid als arbeidsorganisatie
2012

Prof. dr. mr. R. Nieuwenkamp
Prof. mr. A. de Becker
Amsterdam, 1 maart 2013

Inleiding

De Ien Dales Leerstoel is ondergebracht bij de Universiteit van Amsterdam. De bijzonder hoogleraren prof. dr. mr. R. Nieuwenkamp en prof. mr. A. de Becker zijn per 1 augustus 2010 in dienst getreden van de Stichting Ien Dales Leerstoel. Beide zijn benoemd voor een periode van vijf jaar.

Beide hoogleraren hebben een eigen onderzoeksgebied en geven van daaruit invulling aan de leeropdracht van de leerstoel. Met name op het terrein van de platformfunctie hebben beide hoogleraren diverse gezamenlijke activiteiten verricht.

Dit verslag geeft inzicht in de activiteiten die in 2012 door beide hoogleraren gezamenlijk en afzonderlijk zijn verricht in het kader van de Ien Dales Leerstoel.

Het vak

Het vak “De overheid als arbeidsorganisatie” wordt als keuzevak gegeven in het kader van de Masteropleiding Arbeidsrecht van de leerstoelgroep Arbeidsrecht.

Het vak “De overheid als arbeidsorganisatie” concentreert zich op de politiek/bestuurlijke omgeving waarin de ambtenaar moet functioneren en heeft een sterk vergelijkende invalshoek.

Indeling werkzaamheden

De werkzaamheden van de hoogleraren zijn ingericht conform de doelstellingen van de leerstoel en hebben betrekking op onderwijs, onderzoek en de platformfunctie:

- Onderwijs;
- Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden;
- Het instellen van, dan wel medewerken aan studietoelagen;
- Overige activiteiten die aan de doelstelling beantwoorden en de platformfunctie van de leerstoel.

Colleges: het keuzevak - “De overheid als arbeidsorganisatie 2011-2012”

Inhoudelijke thema’s en onderzoek

De planning omvat eigen onderzoek en het uitbreiden van de onderzoeksequipe via onderzoeksprojecten. Door prof. de Becker worden hieraan toegevoegd (internationale) rechtsvergelijkende modellen en de invloed van het EU-recht op de rol die de overheid als arbeidsorganisatie speelt. Door prof. Nieuwenkamp wordt hieraan toegevoegd onderzoek (door middel van interviews) naar het spanningsveld tussen politieke organisatiewensen en ambtelijke organisatie en gesprekken met relevante actoren over de vraag “waar lig je wakker van als het gaat om de overheid als arbeidsorganisatie?”. En “wat is er nodig om

dapper te kunnen zijn”: “speaking truth to power” (met een link naar de ambtelijke rechtspositie). Deze publicatie verschijnt voorjaar 2013.

In het kader van het ontwikkelen van de kennisfunctie en het netwerk onderhoudt de leerstoel contacten met verschillende universitaire instellingen:

- de leerstoelgroep Arbeidsrecht en sociale zekerheidsrecht van de UvA
- de Stichting Albeda Leerstoel van de Universiteit Leiden
- de Stichting Leerstoel Comparative public sector en civil service reform van de Universiteit Leiden
- kenniscentrum CAOP
- het Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS)
- het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS)
- de Algemene Bestuursdienst
- de Academie voor Wetgeving en de Europese Academie voor Wetgeving
- de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden

De samenwerking met internationale instituten wordt geïntensiveerd.

Overige activiteiten- platformfunctie:

Het betreft de medewerking aan verschillende bijeenkomsten die worden georganiseerd met het CAOP en het leveren van een bijdrage aan overige bijeenkomsten en interviews.

1. Verslag Prof. dr. mr. R. Nieuwenkamp

De overheid als arbeidsorganisatie – *Politiek en ambtenarij.*

Onderwijs

Het Keuzevak Overheid als Arbeidsorganisatie, waarin de actualiteit een grote rol speelt, behandelt de volgende thema's:

- Algemene introductie en constitutionele context, o.a. politiek primaat, ambtelijke loyaliteit
- Politiek-ambtelijke verhoudingen
- Bijzondere positie ambtenaren (ambtelijke status, vrijheid van meningsuiting)
- Integriteit (o.a. klokkenluiders, ambtelijke en bestuurlijke corruptie, gedragscodes)

Dagvoorzitter / inleidingen

17 januari - Dagvoorzitter Ronde Tafel Strategisch Personeelsmanagement en arbeidsmarktontwikkeling Gemeente Amsterdam.

17 februari - Inleiding Directeurensessie, managementleergang, Gemeente Amsterdam.

26 april - Masterclass Wat is er nodig om dapper te zijn? Gespreksleider en 'master'.

28 juni - Voorzitter en inleider Brainstorm Politiek Ambtelijke Verhoudingen.

30 oktober - Voorzitter Brainstorm Integriteit in tijden van bezuinigingen.

16 november - Gastcollege bestuurskunde Erasmus Universiteit Rotterdam.

20 november - Inleiding Netwerk academie, PBLQ voor provincie en gemeente ambtenaren.

Onderzoek / boek

Onderzoek naar politiek ambtelijke verhoudingen afgerond. Momenteel bezig met schrijven boek.

Artikelen

Jaarboek integriteit, Dales had gelijk én ongelijk, 2012.

2. Verslag Prof. mr. A. de Becker

De overheid als arbeidsorganisatie – *De rol van de EU*.

Onderwijs

Het Keuzevak Overheid als Arbeidsorganisatie, waarin de actualiteit een grote rol speelt, behandelt de volgende thema's:

- Algemene introductie en constitutionele context, o.a. politiek primaat, ambtelijke loyaliteit
- Politiek-ambtelijke verhoudingen
- Bijzondere positie ambtenaren (ambtelijke status, vrijheid van meningsuiting)
- Integriteit (o.a. klokkenluiders, ambtelijke en bestuurlijke corruptie, gedragscodes)

Publicaties

A. DE BECKER, "We are keeping a secret: The Increasing Equivalence of Civil-Service Concepts in the European Union", *European Labour Law Journal*, 2011/4, 356-378.

A. DE BECKER, "Het bestuurlijk toezicht op de verwerving van onroerende goederen door lokale besturen" in J. GHYSELS en R. PALMANS (eds.), *Grondverwerving en onteigening door lokale besturen*, Antwerp, Intersentia, 2012, 215-234.

A. DE BECKER, "De benoeming van de burgemeester" in J. DUJARDIN (ed.), *Het statuut van de burgemeester*, Bruges, die Keure, 2012, 7-63.

A. DE BECKER, "La representacion de Belgica en el consejo de la UE y la participacion directa de las regiones", *CIDOB- Revista d'Afers Internacionales*, 2012, 39-54.

W. APPELS, A. DE BECKER, F. FRANCEUS and M. VAN SANDE, *Statutenzakboekje overheidspersoneel 2012*, Mechelen, Kluwer, 2012, 1017p.

A. DE BECKER, "Local government between autonomy and hierarchy: the case of Belgium" in C. PANARA and M. VARNEY (eds.), *Local government in Europe*, London, Routledge, 2013, in press, 22 p.

A. DE BECKER en C. PANARA, "The Regions in the Council of the European Union: True Participation is at Home", submitted to *Common Market Law Review*, 29 p.

A. DE BECKER en K. DECKERS, "De normalisering van de ambtelijke status in rechtsvergelijkend perspectief", *Tijdschrift voor Recht en Arbeid*, 2013, 15p., in press.

A. DE BECKER en K. DECKERS, "Arbeidsovereenkomsten bij de overheid: status questionis" in X(ed.), *Actualia publiekrecht 4*, Bruges, die Keure, 2013, 21p., in press.

Inleidingen

Spreker op de conferentie "Overheidscontracten" over het onderwerp "Arbeidsovereenkomsten in de publieke sector in België". De conferentie was georganiseerd door de Faculteit Recht en Criminologie van de VUB op 7 december 2012.

Opleiding aan the Hague Academy for International Law op 19 november 2012 over integriteit in het openbaar ambt.

Spreker op het IFE-congres "Actuele problemen van het ambtenarenrecht" op 17 oktober 2012.

Gastcollege aan de rechtsfaculteit van de University of Madison-Wisconsin over de ambtelijke status in België, Nederland, Zweden en het VK op 10 april 2012.

Gastcolleges over ambtenarenrecht aan de masterstudenten rechten van de KULeuven op 3 en 10 december 2012.

Begeleiding

Lid van de doctoraatscommissie van de heer Freek Louckx (Vrije Unviersiteit Brussel) die een proefschrift maakt over de continuïteit van openbare diensten.

Lid van de doctoraatscommissie van mevrouw Inger De Wilde (Universiteit Antwerpen) die een proefschrift voorbereidt over flexicurity in de publieke sector.

Promotor van mevrouw Karen Deckers (Universiteit Hasselt) die een proefschrift voorbereidt over het concept "openbare dienst- dienst van algemeen belang".

Co-promotor van mevrouw Sofie Hennau (Universiteit Hasselt) die een proefschrift voorbereidt over de gemeentelijke bestuurlijke organisatie.

Studieverblijf

Maart – April 2012: onderzoeksverblijf aan de University of Wisconsin-Madison in the Verenigde Staten.

3. Gezamenlijke activiteiten - Platformfunctie Ien Dales Leerstoel

Brainstorms 2012

In de brainstorms van 2012 is ervoor gekozen om meer inzicht te krijgen in de praktijk rondom thema's die als uitkomst van de gesprekken in 2011 hoog op de agenda van de toekomst van de arbeidsverhoudingen bij de overheid zijn geplaatst. Mede in verband met het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte II is ervoor gekozen de thematiek in brede zin te behandelen:

- Integriteit in tijden van bezuinigingen. Voorbereid door de Ien Dales Leerstoel.
- Politiek ambtelijke verhoudingen. Voorbereid door de Albeda Leerstoel in samenwerking met de Ien Dales Leerstoel en de leerstoel *Comparative Public sector en civil service reform*.

Openbare lunchcolleges 2012

In 2012 is weer een reeks zeer succesvolle openbare lunchcolleges gehouden waarbij de actualiteit een belangrijke rol speelde. De colleges zijn voorbereid door de verschillende leerstoelen, met medewerking van verschillende hoogleraren:

- "Politisering van de ambtelijke top?". Het college werd verzorgd door prof. Roel Bekker en is voorbereid vanuit de Albeda Leerstoel met medewerking van prof. Roel Nieuwenkamp, Ien Dales Leerstoel.

Jaarcongres

Op 11 oktober 2012 is het openbare Jaarcongres Leerstoelen gehouden met als centraal thema: "Tussen soberheid en vernieuwing – het regeerakkoord en de kansen voor arbeidsverhoudingen in de publieke sector".

===